„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, па целом табаку, а уторником на по табака

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 197. У Новом Саду у среду 28. децембра 1883. (9. јануара 1884.) ГОДИНА XVIII.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Крајем овога месеца истиче претплата за оне наше претплатнике, који су се до краја ове године претплатили.

Позивајући поштовану публику на нову претплату, не можемо а да и овом приликом не подсетимо, да ће се наш лист на бранику народних права и интереса као независан орган народни само тако одржати моћи, ако му самосвест народна с материјалне стране опстанак осигурала буде. Жестоки нападаји, којима је наш лист са свију народу српском непријатељских страна изложен, сведоче најбоље, да је пут и правац, кога се придржавамо, потпуно оправдан. Но на том трновитом путу тешко је издржати и поред потпоре народне, а куд и камо би морало бити још теже, кад би нас уздање у ову подпору изневерило. Народ се наш овој потреби својој до сад прилично одазивао, но сумње нема, да би мало више добре воље много боља успеха донело, такова, који би опстанак овом независном органу народном за свагда осигурати могао. Ми се надамо, да ћемо у том погледу с наступајућом годином задовољнији бити моћи, а са своје стране, мислимо, да нам није нужно поштоване читаоце наше уверавати, да ни труда, ни снаге, једном речи, да ни које жртве пожалити нећемо, кад год се укаже потреба, да се као чувари права и интереса народних дужности својој подпуно одзовемо. Лозинка је наша била и остаће: С народом све за народ.

У Новом Саду, децембра 1883.

Уредништво „Заставе.“

Позивајући и од своје стране на обнову претплате, изјављујемо, да лист без готове претплате не можемо никоме слати, па за то умољавамо поштоване претплатнике, да претплату за времена, и то најбоље путем поштанских упутница, послати изволе, како би се лист без прекидања отправљати могао. Наруџбине без новаца не могу се уважити.

Претплата, огласи, као и наплате за то, нека се изволе упутити на администрацију „Заставе“, а само дописи и остало, што се тиче уређивања листа, нека се изволи слати уредништву „Заставе“.

„Застава“ излази четир пута на недељу.

Претплата стаје за аустро-угарску монархију: на целу годину 14 ф., на по године 7 ф., на четврт године 3 ф. 50 н., на месец дана 1 ф. 20 н.

За Србију: на целу годину 35 дин., на по године 17½ дин., на четврт године 9 дин., на месец дана 3 динара.

За Црну Гору и Немачку годишње 18 фор., за Швајцарску, Румунију, Русију, Италију, Бугарску, Француску и Америку 20 ф., или саразмерно на четврт године.

У Новом Саду 17. децембра 1883.

Администрација „Заставе.“

Политички преглед

Сабор угарски почиње 29-ог тек. мес. поново своја саветовања. У доњој кући саборној доћиће пре свега на дневни ред и расправу извештај у ствари Чангова, тако да ће буџетска расправа тек идућег поведеоника, 2-ог јануара 1884. године, моћи отпочети. Горња кућа сабора држаће 29-ог тек. мес. такође своју прву седницу. У тој седници поднеће перовођа горње куће нунцијум посланичке куће у ствари законског предлога о браку између чивута и хришћана. У једној од идућих седница решиће горња кућа, да ли ће нунцијум тај поново упутити одбору тројице, или ће га одмах почети расправљати. Буде ли нунцијум упућен одбору тројице, тада мериторне расправе не ће моћи пре 5. (17.) јануара идуће године отпочети, у противном случају пак могла би дотична саветовања већ 31-ог тек. мес. или најдаље 2-ог јануара 1884. почети. Ако се ово задње догоди, то ће буџетска расправа у доњој кући неколико дана касније предузети се.

Јавили смо већ да је **министар Тиса** ту неки дан био у Беч отпутовао. Тиса позабавио се у Бечу све до другог дана нашега Божића, када се опет вратио својим вернима у Будимпешту. Путовање Тисино тумачено је свакојако. Пријатељи министрови труде се да докажу свету, како је некадањег тигра дебрецинског у Беч одвела једино жеља, да члановима царске куће поднесе честитке владе угарске о наступајућој новој години, даље да између Тисе и владе бечке није било никаквог разговора ни преговора о буди каквим предлозима владиним. Што свет у ова уверавања не може и не ће да верује, томе није нико други крив, већ главом ти исти пријатељи Тисини, који у исто време јављају, да је мађарски министар председник имао подужег разговора с аустријским министром председником грофом Тафом, даље и са министри Калнокијем и Калајем и одељним предстојником Сењенијем. Да предмет тог „подужег разговора“ нису биле међусобне честитке о наступајућој новој години, и да министар Тиса није због тога у Беч путовао, да своје колеге и остале особе за јуначко здравље упита, то мислимо да није потребе никоме доказивати. Пре ће бити да имају право они гласови, који путовање Тисино доводе у свезу с предстојећом расправом законског предлога о браку између хришћана и чивута. У задње време наиме пријавили су се председништву горње куће сабора угарског многи магвати, који траже да буду позвани у горњу кућу. Знатан део ових великаша припада аустријском племству, и они ће по свој прилици раније ступити у горњу кућу, но што се обави расправа предлога о браку између хришћана и чивута. Изгледа пак да ове магнате у горњу кућу није одвела једино жеља, да осујете усвајање владиног предлога о браку између чивута и хришћана, већ да они имају и других намера, које се Тисе много више тичу, јер су наперене против њега и владе његове. То је и био узрок путовању Тисином у Беч и његовим посетама и састанцима у тамошњим меродавним круговима. Тиса покушао је преко тих кругова уплиисати на дотичне великаше аустријске да одустану од својих намера и да се не мешају у унутрашње послове у Угарској. Да ли ће и у колико ће му то за руком поћи, показаће се у најближем времену; судећи пак по држању неких аустријских листова, који са дотичним великашима цислитавским у свези стоје, изгледа да ови нису особито наклони да одустану од вршења — „својих законитих права“. Ко ће мегдан одржати видећемо, но вредно је запамтити, да је некадањи тигар дебрецински већ почео тражити помоћи — у Бечу.

У задње време говорило се честе **о путовању цар-краља Фрање Јосифа у Рим.** Том приликом наваљали су, да је једина препрека овога путовања — папа римски. Сада пак јавља један бечки лист, да је извештач његов у Риму имао разговора с једним аустро-угарским државником, који је о тој посети преговарао, и да се исти том приликом изразио, да је расположење у Риму истина добро, али да нико не би могао ни смео на се одговорност примити, ако би се посета извела, јер није искључена могућност, шта више вероватно је, да би разјадана мањина употребила присуство цар-краљево у Риму, да изазове најнеповољније догађаје.“ Дотични државник изјавио је даље: „Док постоје садањи односи између Ватикана и Квиринала могло би се цар-краљу десити, да дошав у Рим, не буде примљен од папе римског.“ Најзад очитовао је државник поверенику бечког листа, да ће цар-краљ и против папине воље у Рим отићи, ако то политичке околности захтевале буду; док се пак то не деси, желео би цар-краљ поштедити папу римског, који га и у том случају не би могао одбити. — Тако поверник бечког листа. Из свега тога излази, да посета цар-краљева у Риму навлази на мање сметње у Ватикану него у — народу талијанском. Овоме не треба коментара.

Извештај ђенерала Теше Николића

о бојним операцијама у побуњеним крајевима

(Наставак.)

Бунтовници су свуда одмах уступали испред напредујућих колона, тако да је у 12 час. десна колона заузела главни положај бунтовника на Столицама, а по наређењу команданта гонила је бунтовнике (на Столицама), и у 3 часа по подне заузела и Калафат.

Губитака није било никаквих.

Тога дана — 27. октобра — Бањски одред није успео, да се веже са овим одредом.

Бунтовника је било из ових места: Криви вир, Луково, Јабланица, Изворчић, Мирово, Илијно, Добрујевац, Бољевац, Валакоње, Сумраковац, Планиница, Врбовац, и Бачевац.

Бројно их је било по казивању команданта преко 3000 са оружјем и без овога. О губитку бунтовника не зна се тачно, но нађено их је 7 мртвих и 3 рањена.

Главни вођ бунтовника био је поп Маринко из Бољевца, а бунтовницима је командовао четовођа Сава из Кривог вира.

Одред Бањски, који је требао овог дана да заједнички дејствује са Честобродичким наступао је овако:

У 7 час. из јутра отпочело је кретање главне колоне и улаз у Клисуру. У 9½ час. изашла је ова из Клисуре и упутила се на Јошаницу.

Од Клисуре до Јошанице све је предгледано, а одатле даље настаје планина. Два пута воде за долину криворирског Тимока, један преко Рудине на Лозицу, а други преко Лукавице за Луково. Колона се кренула преко Рудине на Лозицу. XV. батаљон ишао је као предходница и имао је за задатак, да се дохвати Лозице и Калафата и да нађе везу са Честобродичким одредом. Остала трупа кренула се после одмора у 2 часа на планину. Пењање до Рудине, одавле настаје силаз ка Лозици, трајало је до 5 часова. Командант је трупу на Рудини улогорио а бунтовничке страже разбегле су се испред ње.

XV. батаљон заузео је Лозицу у 4½ часа и оближње шанчеве на Калафату, те постигао везу са Честобродичким одредом (I. четом X. батаљона). Бунтовници имали су овој прилици повлачећи се ка Кукову, двојицу мртвих и шест рањених.

28. октобра у 6 час. изјутра кренула се и главна колона са Рудине на Лозицу, где стигне у 8 час. После краткога одмора, главна команда буде управљена на шанчеве источно од Кривог вира, а XV. батаљон још даље на Калафат ка Честобродичком одреду.

Споразумно са потпуковником г. Срећковићем, г. пуковник Хаџић кренуо се са целим одредом у Бољевац, где и стигне у 4½ часа по под. и улогори се десно од друма идући Лукову. По доласку одмах је наредио да се успостави телеграфска веза са Зајечаром, наместио је полицијску власт да ради своје послове и изаслао једно одељење ка Планници.

Честобродички одред остао је на Стражи и Калафату, и оба команданта почели су одмах по добивеном упуту да хватају коловође важније бунтовнике и да примају оружје. (Наставиће се.)

ДОПИСИ.

Из Крбаве. (Избор заступства општине подлапачке.) Наша мила и убава Крбава заокружена је од три општине. У врх ње је Удбина, у дну ње Бупић, а са стране прама западу што мало одаљено преко не великих брдељака у једној је котлини Подлапача.

Оставићемо за овај пут прва два седишта општинских уреда те ћемо се мало забавити код последњег — код Подлапаче.

Котлина Подлапача чисто је католичко место, а погледом на положај гадно је да га гаднијег замислити не можеш. Мора се човјек чудити тој превејаној некадањој милитарској глави, која је седиште сатније из Мекињара — који красан положај ув равну Крбаву има — пренела у ову јаму — Подлапачу. Али да, Мекињар је српско, а Подлапача хрватско место.

Подлапача је и данас седиште општине.

Подлапачка општина броји до 7000 душа, од којих је преко 5000 Срба а једва 2000 Хрвата. Има у истој општини три српска свештеника и један католички плован. Има два српска и један хрватски учитељ.

Све то ивброји, да приправим читаоце за ствари, које ево хоће да се за мало вријеме збију, и које ми дају повода да се пера латим па да ондашње свештенике и учитеље пробудим — да их позовем, да бране свој народ од бјеснијех вукова и неситије, ајкула.

Та ствар јест избор општинскога заступства — односно општинскога начелника. Једва смо ми ојађени Срби дочекали, да можемо просто око себе оком погледати, — једва смо велим дочекали да имадемо главара своје крви и народности — пак ето ће се опет авет појављује, која хоће нашу светињу да окаља.

Ево већ 12 година како имадемо начелника Срба, и то све честите тежаке, а сад ево нам се појављују два пензионара, који су управо ради тога и своју службу напустили, пак хоће да ограбе и отму управу из српскијех руку.

Та два кобца јесу Дане Чорак умировљени шережанин, и Јуцо Десовић умир. надлугар. Првога ћу за овај пут пуштити крају, сјетујући га да се своје накане и начелништва прође, а само ћемо последњег боље увети на око.

Наш тај наривач и нестиди се своје бенавије, него управо одрешито говори, да му начелништво не фали. Куцкајући се по својој обилатој трбушини и смијући се говори: „Није ни до сада овому слабо било па неће ни одселе — али богме нису ово миши навукли него моји зуби натукли.“

Тако та се наш делија Јуцо већ у назред наслађује начелништва и с њим скопчаног гумања. Као лугар јошански давао му је прасац по 80 и више пршута, а недао бог да буде начелник подлапачки, дао би му и тројином више, пак би боме имали в би од шта пупак натуцати. Ну наша се та боа не стиди ни то рећи: „Богме ћу ја влашке попове, ове јарцове, по мом ћефу исплаћиват.“

Ето видите браћо свештеници што овај сметењак говори, а још начелништво на врби свирала, а што би тек онда било да се то, у ваз час и оствари.

Зато браћо српски свештеници и учитељи подлапачке општине скочите на јуначке ноге, те подучите бираче да добро пазе кога у бјеле бирају, а напосе опет подучите и вјећнике, да они опет пазе коме ће између себе управу повјерити. Ви свештеници сте у првом реду позвани да народ у сваком погледу подучите, а код оваквих прилика особито, јер видите што се говори и што се мисли да се твори. Не пожалите ни један труда, него изађите на биралиште, упућујте народ да не вабаса и такорекући руководите и један и други избор. Не дајте, да се ов кови вукови у ваша стада, па да вам га посље пред очима дави и коље. Сад је хора, сад је згода, а касније ће одоцнити. Па све да и неби било тако зар неби била и греота и срамота код свога мајстора туђега. Зар вас не би друга браћа превирала, да чују да сте мирним оком гледали, да међу 5000 Срба буде овај хрватски сметењак начелник, пак све да се и не ради о вашој кожи!

Ово за овај пут, а бити ће тога и више док избор прође. **Србин од равне Крбаве.**

Дневне новости.

Због божићних празника излази данашњи број нашега листа на по табака.

(Забава у читаоници). У суботу 31. децембра у очи нове године биће као и досад игранка са томболом. Надати се, да ће поштована г. г. чланови са својима у великом броју на исту доћи.

(Збор Српкиња земункиња.) Дописник наш из Земуна јавља нам од 19. тек. мес. ово: „Јуче је овде одржан збор земунских Српкиња, на коме је изабран одбор, који ће имати да прикупља у месту и по околици женске ручне радове за новосадску изложбу. У одбор су изабране ђе: Марија Јовановић Шутари као начелница, Александра Петровићка као подначелница, Марија Петровићка, Катарина Марковићка, Марија Карамата, Марија Младен, Наталија Поповићка, Персида Вукадиновићка, Софија Руварац, Марија Барјактаровићка, Софија Недељковићка, Анка Николићка, Ленка Богојевићка, Јулка Деметријадес, Даница Павловићка, Јелена Бенко, Милева Петровићка и Љубица Дабишићка. За перовођу је изабран г. Светозар Милетић, учитељ.

Познавајући будну стест, искрено родољубље и истрајну заузимљивост изабраних одборница за све што је српско, тврдо смо уверени, да ће Земун и околица му бити достојно на изложби заступљени. У колико ово зависи од самих одборница, у толико зависи и од осталих Српкиња земунских, те се надамо, да ће и оне слошки одбор потпомагати и израђивати ствари за изложбу. Сад је прилика да покажу, да су и на делу Српкиње, да љубе и потпомажу све што је српско. У то имо: „Срећно да бог да“.

(О Донел,) познати убица крунског сведока Керија, погубљен је 5-ог (17-ог) тек. мес. Сад се дознаје, да је по изреченој смртној пресуди Виктор Иго био поднео молбу ради помиловања О Донеловог. На ту молбу добио је В. Иго од енглеског заступника у Паризу, Лорда Лијона одговор, који гласи: „Господине сенаторе! Писмо, којим сте ме почаствовали 14. тек. месеца, примљено је с уваженјем, достојним онога узвишеног места, с којега је потекло. Поднесак Ваш отправљен је одмах у Лондон и однесен је секретару Њезиног Величанства за унутрашње послове. Добио сам налог известити Вас, да краљица у сличним приликама поступа по одлуци својих министара и да влада Њез. Велич. пошто је савесно испитала ствар О Донелову, на жалост није била у стању краљици препоручити, да задржи извршење судске одлуке. Шаљући Вам ову вест, осећам се веома сретним, што ми се прилика дала, да Вас поново уверим о своме велепоштовању.“

(Гледстонова статуа.) Ово дана откривена је при великој свечаности у либералноме клубу енглеске престонице, мраморна статуа Гледстонога. Том приликом држао је лорд Гренвиљ похвалну беседу министру председнику, наводећи како до сада није познавао ни једнога министра са већом умереношћу, стрпљењем и вишим обзирима према својим друговима, при саветовању важнијех земаљских предмета, као Гледстона.

(Помен Луј Блану.) Ово дана држан је помен Лују Блану под руковођењем ВиктораИга, при

коме су присуствовале све знатније личности, сенатори, посланици, општинари, адвокати и други поштоваоци покојникови. Држане су неке три беседе, у којима је нарочито говорено о раду и животу покојника. Скуп је решао, да се похита са купљењем прилога за подизање споменика заслуженоме Лују Блану. Тако исто намеравају подићи споменик и романсјеру Балзаку и историку Мартену, који је скоро умрло.

(Песник постао лордом). Титулу пера, лорда, коју је подарила британска краљица највољем енглеском песнику наших дана, Тенисну, и којом му је титулом осигурано место у парламенту лордова, песник је примио с благодарношћу. Радикални листови не могу никако да му опросте што није ту титулу одбио. Други листови на против хвале, наводећи како ништа не ће бити милије примљено, но уздизање народног песника Тенисна за лорда, и шта више, Гледстону ће се приписивати у славу, што је то издејствовао код краљице Викторије.

(Друштво за ширење француског језика на истоку.) У Паризу се образовало друштво „Alliance Française" и у њему су се удружили људи свију партија ради ширења свога језика на истоку у француским насеобинама. Где је до сада француски језик ухватио ширега земљишта ту је већ почео опадати, те с тога ће бити задатак горњем удружењу, да се у насеобинама одржи и још боље прошири помоћу учитеља и мисионара, који ће се тамо слати у већем броју. У одбор су ушли сви знатнији људи, као: Тисо, Павле Бер, Фердинанд Лесепс и други.

(Нова експедиција на северни пол) Под управом капетана Адама, једног од врло вештих и опробаних китоловаца, спрема се експедиција, која ће око половине маја 1884 г. да отплови из Дундија — приморске трговачке вароши у Шотленду — на северни пол, да потражи гренландску експедицију, којој се до данас не нађе никаква трага. Капетан Адам тврди, да ће се између предграђа Јорка и Етаја на сву прилику затећи у животу још који члан гренландске експедиције, и нада се насигурно, да ће се после три месеца са неколицином њих срећно вратити.

Политичке вести.

— Сабор троједнички није држао седнице за време нашега Божића. Сутра, у среду, наставиће сабор поново своје послове.

— „Немзет" јавља, да су државни приходи у задњој годишњој четврти показали повољан резултат. У државну благајну утекло је ове године редовне порезе пуних два милијуна више, но у истој четврти у прошлој години.

— „W. Allg. Zeit." потврђује задње „Лојдове вести о неповољном положају у поседнутим покрајинама.

— Из Боке јављају, да су дограђена сва утврђења на Кривошијама и да су дотичне фортице већином већ топовима снабдевене.

— Из Цариграда јављају, да је бугарски ексарх био у аудијенцији код султана и да је веома пријатељски примљен. — Веле, да је султан наредио да се и прама патријарху цариградском мало попусти.

— У Софији обнародован је нов изборни закон, што га је собраније усвојило.

Народна привреда.

(Земљорадња. — Индустрија и занатлијство. — Трговина. — Финансија. — Саобраћајна средства.)

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈОНСКЕ РАДЊЕ Стевана Костовића у Будим-Пешти

од 24. децембра (5. јануара.)

Жито из Потисја	— — — — 79 81	ф. 10.05	ф. 10.10
„ „ „	— — — — 77 „ 78	„ 9 80	„ 9.90
„ банатско	— — — — 76 „ 81	„ 9.70	„ 10.—
„ „	— — — — — „ —	„ —.—	„ —.—
„ „	— — — — — „ —	„ —.—	„ —.—
„ бачко	— — — — 79 „ 80	„ 10 —	„ 10 05
„ „	— — — — 76 „ 78	„ 9.70	„ 9 90
Жито влашко	— — — — 76 „ 78	„ 8.40	„ 9.—
„ „ по каквоћи	— — 74 „ 75	„ 8.—	„ 8 45
„ српско	— — — — 75·5	„ 9.—	„ 9 10
„ „	— — — — — —	„ —.—	„ —.—
Уванц-жито за март-април 1884.	— —	ф. 9·65	„ 9 67
„ за септ.-октобар	— — —	„ 10.20	„ 10 22
Раж мађарска	— — — — — —	„ 7.70	„ 7 90
„ влашка	— — — — — —	„ 7.80	„ 7.55
Јечам за храну	— — — — — —	„ 7.—	„ 7.25
„ за пиваре	— — — — — —	„ 8·—	„ 9 —
„ влашки	— — — — — —	„ 6 90	„ 7.10
Зоб трг. роба	— — — — — —	„ 6.70	„ 7 20
„ фина роба	— — — — — —	„ 7.—	„ 7.40
Уванц-зоб за март-април 1883.	— —	„ 7.15	„ 7.17
„ за септ.-октобар	— — —	„ —.—	„ —.—
Проја мађарска	— — — — — —	„ 6 60	„ 6 75
„ влашка	— — — — — —	„ 6 80	„ 7 30
„ влашка за пролеће	— — — —	„ —.—	„ —.—
Кукуруз, готова роба, банатски	— —	„ 6.50	„ 6 65
„ „ „ влашки	— —	„ —.—	„ —.—
„ за јули-август банатски	— —	„ —.—	„ —.—
„ за септ.-август банатски	— —	„ —.—	„ —.—
Кукуруз за септ.-октобар банатски	— —	„ —.—	„ —.—
„ за мај јуни 1884.	— — — —	„ 6 67	„ 6.70
„ за јан. фебр. март, банатски нов		„ 5 95	„ 6.20
„ за јан. фебр. март, влашки нов		„ —.—	„ —.—
Репица готова роба Kohl	— — — —	„ —.—	„ —.—
„ банатска	— — — — — —	„ —.—	„ —.—
„ за август-септембар Kohl	— —	„ 14.3/8	„ 14.1/2
„ за јули-август банатска	— —	„ —.—	„ —.—
Горушица по каквоћи	— — — —	„ 9.—	„ 9 50
Мувар „ „	— — — —	„ 9.50	„ 10.50
Ланено семе по каквоћи	— — — —	„ 11.75	„ 12.25
Кудељно семе „	— — — —	„ 13.25	„ 14 —
Бикељ по каквоћи	— — — — —	„ 6 50	„ 7.—
Пасуљ бели нови	— — — — —	„ 9.75	„ 10.50
„ „ стари	— — — — —	„ —.—	„ —.—
„ шарени	— — — — — —	„ 7.—	„ 7.50
Погачице од репице	— — — — —	„ 6.50	„ 7.—
Погачице од горушице по каквоћи	— —	„ 6.—	„ 6.25
Паприка трг. роба	— — — — —	„ 17.—	„ 18 —
„ фина роба	— — — — —	„ 45.—	„ 48.—
„	— — — — — —	„ —.—	„ —.—
Мед оцеђен	— — — — — — —	„ 37.—	„ 38.—
„ вошчан	— — — — — — —	„ 36.—	„ 37.—
„ за октобар-новембар оцеђен	— —	„ —.—	„ —.—
Восак рожнавски	— — — — — —	„ 134.—	„ 135.—
„ славонски	— — — — — —	„ 135.—	„ 137.—
Шљиве српске гот. роба нова у бурадма		„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	— —	„ 9.—	„ 12.—
„ „ узанц роба за нов. у бурадма		„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	— —	„ —.—	„ —.—
„ босанске гот. роба нова у бурадма		„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	—	„ 9.25	„ 12.—
„ „ узанц роба за нов. у бур.		„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	—	„ 9.3/8	„ —.—
Пекмез, готова роба, славонски	— —	„ 22 —	„ 23 —
„ банатски	— — — — —	„ —.—	„ —.—
„ август-септембар славонски	—	„ —.—	„ —.—
Свињска маст варошка	— — —	„ 62.—	„ 62·50
„ „ сеоска роба	— — —	„ —.—	„ —.—
Сланина сољена варошка	— — — —	„ 54.50	„ 55.—
„ „ сеоска роба	— — —	„ 52.—	„ 53.—
Шпшарке прима мађарске 1882	— —	„ 16.—	„ 17.—
„ прима мађарске 1883	— —	„ 12.50	„ 14.—
Шпшарке секунда „ 1883	— —	„ 9.—	„ 11.—
„ прима српске 1881.	— —	„ 15.50	„ 16.—
„ прима босанске 1883.	— —	„ 12.—	„ 13.—
Овчије коже српске по 102 ком.	— —	„ 135.—	„ 156 —
„ „ босан. и хрв. по 56 ком.		„ 47.—	„ 49.—
„ „ македонске по 56 ком.		„ 160.—	„ 165.—
Јагњеће српске нове 102 ком.		„ 100.—	„ 115.—
„ нове хрватске 102 комада	—	„ 115.—	„ 120.—
Козије хрватске за 56 кила	— — —	„ 66.—	„ 68.—
„ мађарске и ердељске за 50 кила		„ —.—	„ —.—
„ српске за 56 кила	— — — —	65.—	„ 67.—

све без ногу и рогова са 2% шконто.

Храна. У житарској радњи показује се лабавост све више и више. те је тиме све извеснији даљи пад цена и могу само пошторити, да се сви они варају, који рачунају на високе цене. Ове недеље прометнуто је свега 60.000 метер-центи. Кукуруз одржава своју цену, но према нашим ценама од нове робе од ф. 5.90 до ф. 6.— плаћа се скупо иста роба у Славонији и Срему. Мај-јуни кукуруз налази и по данашњим ценама купце за шпекулацију. Посао са ражи и јечмом мирнији је а последњи је јако донашан из Влашке. Цена зоби непромењено је чврста и налази вољне купце, но питање је, да ли ће се ове високе цене одржати чак до пролећа.

Продукти. У течају ове недеље развио се врло жив посао са шљивама, но понајвиша узимана је лошија ситнија роба, од које се продало око 3000 метер-центи по ф. 9.— за американски рачун, 200 вреће српски шљива од 98 до 105 комада постигоше ф. 11.— Овде можемо имати складиште шљива од неких 80.000 метер-центи. Пекмез је занемарен. Мед је олабавио и може се продати само по скученим ценама. Маст и сланина бележе као горе уз учвршћен правац рада. Ораси сасвим без посла.

Извештај о кожама.

Тако звани вацки вашар доконан је и може се данас рећи да је слабо посећен био од странаца а и само расположење рада било је без икакве воље, те свима онима који нису хтели дати своју робу јефтиније остала је иста непродата.

Овчије коже. Дајчволиге било је око 50.000 комада а продаване су по ф. 2.80 до ф. 3.60 од пара, српске постигоше ф. 135 до ф. 160 од 100 комада, хрватске ф. 47 до ф. 50 македонске ф. 45 до ф. 47 од 56 кила све са 2% шконто. Од последњих три сорти продано 30.000 комада. Јагњећи кожа било је до 8000 комада и постигоше српске ф. 85 до ф. 115. хрватске ф. 90 ф. до ф. 110, македонске ф. 90 до ф. 100, јагњеће за ђурчије ф. 115 до ф. 120, а 10.000 комади немачки кожа за табаке продани су од ф. 45 до ф. 60, све од 102 комада. Козији кожа било је око 50.000 комада, од којих се продало 10.000 ком. банатски кожа, тако звани Sackgais по ф. 135 а 5000 ком. ердељски по ф. 140 ф. од 100 к. Српске и бугарске бележе ф. 67 до ф. 68 од 56 к. Мађ. хеберлинга продано је неколико хиљада комада по ф. 175 до ф. 180 од 102 комада. Јареће кожа продано је око 10.000 комада и то тешке македонске постигоше ф. 140, лаке ф. 70 до ф. 80, банатске тешке ф. 140 до ф. 155, босанске и хрватске до ф. 165 све од 102 ком. Звијерке. За њих ће бити изречена права цена тек после 14 дана док прође лајпцишки сајам, а данас бележе номинално: лисице ф. 4 до ф. 4¼, твор ф. 2½ до ф. 2¾, фина куна ф. 13 до ф. 14, обична куна ф. 9 до ф. 11, видра ф. 13 до ф. 14, јазавци ф. 2½ до ф. 3, мачке ф. 2 све од пара. Мађ. зецови ф. 30 до ф. 32 од 102 комада, српски ф. 32 до ф. 34 од 110 комада. Коњске коже беху добро тражене и све је поузимано по чврстим ценама, те се тако плаћале тешке коже ф. 13 до ф. 14½, средње ф. 11½ до ф. 12½ од пара. Воловске коже које су од јесени ф. 100, од лета ф. 105 до ф. 110. Кравље коже од јесени ф. 100, од лета ф. 104 до ф. 108. Коже од јунади мађарске ф. 110 до ф. 115. Телеће коже роба варошка ф. 215 до ф. 220 без главе, а са главом ф. 195 до ф. 200. Све од 100 килограма.

ПОЗИВ
на редовну главну скупштину СРПСКЕ НОВОСАДСКЕ ЧИТАОНИЦЕ.

У смислу 13. §. устава за читаоницу српску у Новом Саду позивају се сва г. г. чланови читаонички да изволе доћи у недељу 8. (20.) јануара 1884. у 3. сахата после подне у читаоничку дворану на редовну главну скупштину.

Предмети биће: Извештај о стању читаонице, утврђење прорачуна, преглед годишњег рачуна, избор чланова и одбора за 1884. г. и разни предлози.

У Новом Саду 27. децембра 1883.

Милан А. Јовановић
подпредседник.

ОГЛАСИ.

ОГЛАС.

Управа манастира Гргетега издаваће попашу у својој ади „Козјаку" под закуп на три године, путем јавне дражбе.

Дражба ће се држати 19. (31.) јануара 1884. год. у манастиру Гргетегу пре подне.

У ман. Гргетегу 22. децембра 1883.

За управу:
Гедеон Пећански,
намјестник.

2—3

Д. КОДА
У НОВОМЕ САДУ
ПРОДАЈЕ УМЕРЕНОМ ЦЕНОМ:

ајвара, херинге, јегуље, сардина, морских рака, малага-грожђа, султан-смокава, урме, ораја, лешњика, бадема, сочива, грашка, разних сирева, монастирске шљивовице, разних вина, мили- и аполо-свећа, сишардове чоколаде, најбољу врсту кафе, правог хинеског теја, старог јамајка-рума, енглеског тебисквита, чистог зејтина и т. д. и т. д., све од најбоље каквоће. 71—100

ПО СОПСТВЕНОМ КОШТАЊУ
РАСПРОДАЈЕМО СВЕ
БАЛСКЕ АРТИКЛОВЕ
(ЈЕР ИСТИ АРТИКЛ САСВИМ НАПУШТАМО)

Нови Сад, јануара 1884.

помодна трговина
БРАЋЕ М. ПОПОВИЋА
код „црвене руже."
2—2

ЗА ЈЕСЕЊУ И ЗИМСКУ СЕЗОНУ.

Велики избор **мушки и женски хаљина**, као и сваковрстни мантила за госпође и девојчице, постављени свилени и брокат мантила, мантила против кише, мушки и женски бунди налази се са најјефтинијом ценом и солидном послугом у **првој бечкој конфекционој радњи М. Шостала у Новом Саду на пијаци.** 52—200

Г. Виктор Брајткопф у Вршцу (Residenzgasse Nr. 1822.) заступник и процењивачки комесар најстаријег и највећег завода за осигуравање у Аустро-Угарској, фирма „Assicurazioni Generali", прима осигуравања у свима одељцима јефтино и солидно. 1—8

Из **БЕОГРАДА** шиљем оточеног
НЕГОТИНСКОГ БЕРМЕТА
од одабираног суварка

у барељи од 4 литара (5 кила) по 3 фор. 50 нов. а. вр. **франко царина и поштарина аустро-угарска**, са поштанском повуком (Nachnahme.) На велико у оригиналним оурадима јефтиније!

Мита Радосављевић,
савска улица. Београд.
19—20

БЕРЛИН. JOВАН ХОФ ц. кр. дворски творничар препарата од слада (малца) у БЕЧУ. ПЕТРОГРАД.

Трговина је основана 1847-ме године.

ЈОВАНА ХОФА
Пиво за здравље од сладова екстракта
против општег слабљења, болова у стомаку и у прсима, сушице, оскудице у крви и нередовне функције полних органа. Врло добро средство за крепљење реконвалесцената од свију болести. Цена једној флаши 60 новч.

ЈОВАНА ХОФА
Бонбони за прса од сладова екстракта
против кашља, промуклости, млогога слуза (шлајма) особито добро. Због многог подражавања молимо, да се пази на плаво паковање и на штитницу (слика проналазачева) правог бонбона од екстракта сладова. У плавим пакет. по 60, 30, 15 и 10 нов.

Диплома за заслуге од међународне санитетске изложбе у Лондону 1881. за материје медицине и за справе за повраћање здравља.
ПОТПИСИ: Њено Величанство краљица Викторија од Инглеске. — Његово кр. Височанство војвода од Единбурга. — Спенцер, председник изложбе. — Јон Ерик Ерихсен, председник одбора. — Марк Х. Јудге, секретар.

ЈОВАНА ХОФА
Концентрирани екстракт сладов
за оне, који болују од прсију и од цигерице, од застарела кашља, од катара, од болести у грлићану, — поуздано лечи и врло пријатно за узимање. У флаконима по 1 фр. 12 нов. и по 70 новчића.

ЈОВАНА ХОФА
Шоколада од слада
врло добро храни и окрепљује оне, који имају слабо тело и живце. Иста је врло лепога укуса и особито је препоручујемо тамо, где се кафа не сме пити, што врло дражи. Пакет од ¼ кил. по фр. 1·30, 90 и 60 н. од ½ кил. по фр. 2.40, 1·60 и 1·—

Против кашља, промуклости, болова у прсиме и у стомаку, слабости, мршавости, непотпуног варења, врло добро средство окрепљења за реконвалесценте од сваке болести.

58 пута награђено | **Основано 1847.**

Проналазачу и јединоме творничару правих препарата од екстракта сладова
Господину ЈОВАНУ ХОФУ, ц. кр. дворском лиферанту, ц. кр. саветнику,
дворском лиферанту готово свих велесила европских; у Бечу (I. Fabriks-Niederlage: Graben, Bräunerstrasse 8, Fabrik: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.)

Признања и наручбине од високих и највиших особа 1882. год.: Царска Височанства надвојвода Карло Лудвик, надвојвода Фридрих, Њ. кр. Височанство принцеза од Велса, принцеза од Лиња, војвоткиња од Олденбурга, принцеза Рајс, гђица пл. Ференци, читаља Њен. Величанства наше узвишене краљице, Њ. кр. Височанства принцезе Марије Валерије инглеска бона, породица Метерних, Клам-Галас, Карачоњи, Бајањи, Ромер, Њег. ексцеленција фим. Филиповић, гроф Вурмбранд, итд. Препоручено од лечничких капацитете проф. др. Бамбергера, Шретера, Шницлера, Гравиштетена и многих других у Бечу.

Четири најновија извештаја лечења од године 1883.

Стотинама хиљада, који већ напуштени беху, спасени су препаратима сладовим од Јов. Хофа (пиво за здравље од екстракта сладова) и стали су на прашњу своју снагу и здравље (сопствене речи оздрављеника):

Благородни Господине!

Пуну годину дана патио сам ја од катара у стомаку и од кашља, узалуд беху сви декови, док нисам ваше од Ј. Хофа препарате употребљавати. После неколико месеци престаде кашаљ сасвим, а и апетит ми се сасвим повратио и ја стадох сасвим на снагу, кад сам стао употребљавата ваше од Ј. Хофа пиво за здравље од екстракта сладова. Примите моју најсрдачнију захвалност. Уједно предлажем писмо захвално на мађарском језику, па га можете у даљим круговима обзнанити.

Mezökovácshaza — **Др. Алојз пл. Нађ**, свештеник.

Молим, да ми се поштом пошаље 60 флаша особитога Ј. Хофовога пива за здравље од екстракта сладова.

Двораи Турнамхаст 4. октобра 1883. — **Ервин гроф. Ауерсперг.**

Лечничке сведоџбе лековитости.

Благородни Господине!

Част ми је, да вам пријатну вест саопштим, а та је, да су Јов. Хофа препарати од слада до сада код свију моји болесника, који већ одавна пате од респирације, оскудице у апетиту, непотпуног варења — помогли, и због тога вас учтиво молим, да ми у наточ на адресу: „Herrn Johann Guschall Brünn" 28 флаша пива за здравље од екстракта сладова и 3 пакета бонбона од слада пошљете.

С поштовањем
У Гротави 9. септембра 1883. — Др. **Јосиф Фреде.**

Извештај лечења.

Благородни господине!

Заиста вам могу честитати, јер је ваше пиво за здравље од екстракта сладова особито добар лек, како против рђава варења тако и за окрепљење тела.

Врло ме пријатно изненади дејство вашега Ј. Хофова пива за здравље од екстракта сладова; већ годинама патим ја од стомака и нисам могао никако да нађем лека и помоћи. Данас се осећам потпуно здрав, имам врло добар апетит и свежу снагу. Молим вас, да ми опет пошљете 25 флаша пива за здравље од екстракта сладова и 1 фунту шоколаде.

С поштовањем
Мавро Тихл, витез од Туцингена.
Арко, (јужна Тиролска) 10. јан. 1883.

Целокупни Ј. Хофови препарати од слада одликовани су 58 пути од царева и краљева.

Главни депо код Д. Коде, браће Вагнера и Е. Дицгена у Н. Саду. Загреб: Арасин, апотека Салватор. Београд: Др. Ј. Ђурић апот. Ст. Бечеј: Г. Петковић. Бечкерек: Л. Шницлер. Карловац: Бенић. Ђаковар: Адолф Кон. Осек: Ф. С. Тирнера син. Кикинда: Е. Бретнер апот. Река: Ник. Павагић. Панчево: П. Кранчевић, Ф. Рада апот. Румa: Браћа Ристер. Земун: Ф. пл. Бенко апот. Сисак: Вернак, Перлик. Суботица: Д. Стојковић. Темишвар: А. Бабушник. Вршац: Браћа Хофман, Франк. Винковце: Л. пл. Алемпи апот. Вуковар: Т. Михајловић. Бела Црква: Јос. Бошић. Сомбор: Густ. Фалцконе, Храловски и Стрилих.

ПАЖЊА. Нека се наручу само прави Јов. Хофови фабрикати од слада са штитницом (слика проналазачева), коју је регистровао ц. кр. трговачки суд аустро-угарски. Подражавани туђи фабрикати немају материја од лековитих биљака и нису тако добре направљени као Ј. Хофови фабрикати од слада и могу (по речима лекарским) убитачни бити по здравље.

10—40

ПАРИЗ | ЛОНДОН | БУДИМ-ПЕШТА | ГРАЦ | ХАМБУРГ | ФРАНКФУРТ на М | ЊУ-ЈОРК

Властник др. Свет. Милетић. — Одговорни уредник Тоша Бекић. — Српска штампарија дра Светозара Милетића.